

Til medlemsfylkene

Dato:

Innspill fra Nasjonal rassikringsgruppe til medlemsfylkene angående høring av Nasjonal transportplan (NTP) for 2022-33

Bakgrunn

Samferdselsdepartementet ønsker at fylkeskommunene fremmer prioriterte tiltak for å håndtere utfordringene på transportområdet de kommende årene. Fristen for å komme med innspill er satt til 14.mai 2020.

I første 6-årsperiode skal det kun være fokus på konkrete tiltak, løsninger og prosjekt (2022-27). Den neste 6 års-perioden (2027-33) er det fokus på det strategiske og plangrunnlaget innrettes mot de største utfordringene som skal løses og ikke konkret tiltak, prosjekt og virkemidler.

NTP 2022-33 ledes mer politisk fra Samferdselsdepartementet (SD), som nå har etablert en politisk kontaktgruppe med deltakelse fra politisk nivå i fylkeskommuner, KS m.fl.

Leder av Nasjonal rassikringsgruppe (NRG) deltok på gruppens vegne i det første kontaktmøtet hos SD den 8.mars 2019. Etter at NRG ba om møte med ny politisk ledelse er nå invitert til nytt møte med politisk ledelse den 2. april.

Innspillene fra fylkene skal sendes til Samferdselsdepartementet innen 14. mai 2020.

Ras- og skredutfordringer i Norge

De personlige opplevelsene, ulykkene og utryggheten som ras- og skredproblemene i Norge medfører setter spor. Det ble registrert rundt 2500 trafikkmeldinger fra Veitrafikksentralen (VTS) om skred og flom bare i løpet av 2018. Mellom 5-15 mennesker er involvert i hendelser/ulykker knyttet til skred eller ras hvert eneste år. I tillegg fører rasfare til utrygghet for lokalbefolkning og folk som har arbeidet sitt langs vegene.

Vår tids største utfordring er klimaendringene. Under ekstremværet i Jølster i fjor tok raset liv. Ras og flom representerer betydelige kostnader for kommuner og

NASJONAL RASSIKRINGSGRUPPE

Leder: Jenny Følling
Tlf.:

fylkeskommuner hvert år, i forebygging og reparasjon. Det medfører samfunnskostnader, men aller verst, det koster liv.

I desember 2019 ble det lagt fram nye tall fra Statens vegvesen om behov og kostnader for skredsikring i Norge. Disse viser at siden forrige rapport ble lagt fram i 2015, at med nye beregninger er behovet for midler til skredsikring av riks- og fylkesvegnettet steget fra 50 til 70 milliarder kroner!

Anmodning om å melde inn krav fra Nasjonal rassikringsgruppe

Nasjonal rassikringsgruppe har gjennom sitt arbeid bidratt til at rammene til rassikring i inneværende NTP har økt, men svært mye gjenstår. Det vises til brev sendt medlemsfylkene april 2019 om samordning av innspill til NTP prosess. Medlemmer bør hver for seg og samlet kreve (som ledd i arbeidet med NTP 2022-2033) at SD setter i gang arbeidet med en helhetlig utbyggingsplan som også beskriver hvordan man vil sikre alle høy- og middels raspunkter i Norge.

Vi viser derfor til hovedkravet fra gruppa og ber om at alle medlemsfylkene tar dette med i sitt svar til Samferdselsdepartementet innen fristen 14.mai. Hvert fylke vil således ha muligheten til selv å utdype med egne supplement og argument. Men; hovedkravet over bør og må være likt for å sikre saken tilstrekkelig nasjonalpolitisk gjennomslagskraft.

Nasjonal rassikringsgruppe krever at det i førstkommende rullering av Nasjonal Transportplan (NTP) blir laget en helhetlig, nasjonal plan for skredsikring av riks- og fylkesvegnettet innen høy og middels skredfaktor. Planen må sikres prosjektf finansiering slik at den blir gjennomført sammenhengende og kostnadseffektivt gjennom 12 årsperioden.

I tillegg gjør vi oppmerksom på følgende problemstilling knyttet til finansieringsordningen for ras- og skredsikring, her fra vårt høringsinnspill til statsbudsjettet for 2019:

Uforutsigbare rammebetingelser for skredsikring av fylkesvegene

I brev fra Vegdirektoratet til Samferdselsdepartementet 24.januar 2018 ble det fastlagt en fordeling av årlig ramme av skredsikringsmidler for hvert fylke i 6-års perioden 2018 – 2023.

Dette har gitt forutsigbarhet og optimal gjennomføring av skredsikringstiltakene hos fylkene. I kommuneøkonomi-proposisjon for 2020 gikk Stortinget inn for å endre dagens innretning for rassikringsmidler til fylkesvegnettet fra øremerket tilskuddsordning, til å la midlene inngå i fylkeskommunenes rammetilskudd i tabell c.

NASJONAL RASSIKRINGSGRUPPE

Leder: Jenny Følling
Tlf.:

Nasjonal rassikringsgruppe er bekymret for konsekvensen disse endringene vil kunne få for rassikringsmidlene på landsbasis. Det skjer en problematisk omfordeling nasjonalt sett når man legger KMD sin fordelingsmodell til grunn. Gjennomsnittsbetraktning gir ikke optimal prosjektgjennomføring og framdrift, dersom ikke bevilgningstakten følges opp som forventet.

Den foreslåtte modellen med gjennomsnittsbetraktning gir utfordringer for det planlagte løpet som fylkene har lagt i 6-årsperioden. Det blir ikke mulig å oppnå «mest mulig veg for pengene».

Med vennlig hilsen

Jenny Følling

Leder